

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Tamara Skrozza, Vida Petrović Škero, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Snežana Andrejević i Bojan Cvejić, na sednici održanoj 26.1.2023. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom “Žalba na tužioca u slučaju Grocka”, objavljenim 21. novembra 2022. godine, dnevni list “Srpski telegraf”

1.prekršio je tačke 1, 2 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasila,

2.prekršio je smernicu u tački 1 poglavlja II (Nezavisnost od pritisaka), po kojoj naslov teksta/priloga ne sme da bude u suprotnosti sa suštinom teksta/priloga,

3.prekršio je i tačke 2 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj novinar ne sme slepo da veruje izvoru informacija, jer mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje izjave tim interesima, odnosno po kojoj je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Zlatko Čobović, član Komisije za žalbe, podneo je žalbu zbog teksta kojim su, kako je naveo, prekršene tačke 1, 2, 4 i 5 poglavlja Istinitost izveštavanja i tačke 1, 2 i 3 poglavlja Novinarska pažnja. Tekst je, istakao je u žalbi, objavljen nakon incidenta između tužioca Predraga Milovanovića i šefa Višeg tužilaštva u Beogradu Nenada Stefanovića i objavljen je u okviru kampanje pojedinih medija sa ciljem da diskredituju tužioca i tako utiču na ishod suđenja za paljenje kuće Milana Jovanovića i prebijanje Željka Matorčevića, novinara portala

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs

„Žig info“. U tekstu se tvrdi da je Milovanović, navodno, nudio jednom od optuženih šest meseci kućnog pritvora u zamenu za lažno svedočenje. Podnosilac žalbe je ukazao da redakcija nije pribavila izjave ni tužioca, ni advokata, branioca optuženog, koji je, po dokumentu citiranom u tekstu, prisustvovao događaju. To što su naveli da im tužilac nije odgovorio na SMS ne može, kako tvrdi, da bude opravdanje, posebno što nije reč o tekstu koji nije dnevno informativnog karaktera, zasnovan je na dokumentu starom godinu i devet meseci, pa je tekst mogao da bude objavljen i kasnije, kada se dobije izjava.

Redakcija „Srpskog telegrafa“ nije odgovorila na žalbu.

Komisija za žalbe je jednoglasno ocenila da je list, nesumnjivo, (zlo)upotrebio zvaničan dokument, žalbu optuženog u slučaju „Grocka“ Apelacionom sudu, da bi pokrenuo kampanju protiv javnog tužioca. Tekst, koji inače nije potpisan imenom nijednog novinara, napisan je da bi se, zbog slučajeva koje vodi i sukoba sa višim tužiocem, tužilac potpuno diskreditovao. Ovakvo „izveštavanje“ nema za cilj informisanje javnosti, niti bilo kakav javni interes, već je reč o zloupotrebi medijskog prostora za ostvarenje ciljeva određenih interesnih grupa.

Medij je u ovom slučaju postupio suprotno odredbama Kodeksa novinara Srbije, koje novinare obavezuju na tačno, objektivno i pravovremeno informisanje u skladu sa profesionalnim standardima, na pravljenje jasne razlika između činjenica, pretpostavki i nagađanja i zabranjuju objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina.

„Srpski telegraf“ poklanja puno poverenje tvrdnjama optuženog da mu je tužilac navodno nudio blažu kaznu u zamenu za lažno svedočenje i ništa dodatno ne proverava, bez obzira što izvor ima jasan interes i sasvim je verovatno da iskaz prilagođava tome. Time je prekršena tačka 2 poglavlja Novinarska pažnja.

Takođe, prekršena je i tačka 3 istog poglavlja, jer su prećutane činjenice koje objašnjavaju pozadinu i sadržaj dokumenta o kojem se piše, čime se čitaoci dovode u zabludu i sugeriše im se da će tužilac sada morati da odgovara zbog optužbi koje su iznete u žalbi optuženog.

Čitaoci su, po mišljenju Komisije, dovedeni u zabludu i opremom teksta, budući da se saopštava da je reč o nečemu što medij „otkriva“, a ne da je u pitanju zvanični dokument predat sudu, čime je prekršena i smenica u okviru tačke 1 poglavlja II, jer naslov ne odgovara suštini teksta.

Beograd, 26.1.2023.

Predsedavajuća

Tamara Skrozza

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs